

Paula Risikko kok ym.

Kirjallinen kysymys kulttuuri- ja tapahtuma-alan ahdingosta koronavirusepidemian aikana

Eduskunnan puhemiehelle

Erityisesti kriisiaikana koitellaan ihmisten henkistä kestävyyttä. Kulttuurin merkitys hyvinvoinnille on kiistaton. Kulttuuri tarvitsee kuitenkin näkymän tulevasta. Kulttuuri ei saa kuolla koronaan.

Koronarajoitukset ovat kohdistuneet voimakkaasti kulttuuri- ja tapahtuma-alaan. Toimiala on moninainen, ja välttämättömät rajoitustoimenpiteet on toteutettu ennen kaikkea yleisö- ja koontumisrajoituksin.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä kantaa suurta huolta alan tulevaisuudesta. Tarvitsemme läpinäkyvää julkista keskustelua siitä, mikä on hallituksen suunnitelma, jolla luodaan näkymää tulevasta. Tapahtuma-ala tarvitsee ennakoitavan toimintaympäristön, jossa ohjeistukset ja rajoitukset mahdollistavat tapahtumien ja tilaisuuksien terveysturvallisen suunnittelun ja järjestämisen.

Tapahtuma-ala on merkittävä työllistäjä. Tapahtumateollisuudessa toimii 3 200 yritystä, toimialan kokonaisarvo ennen koronaa oli 2,35 miljardia euroa ja toimiala työllistää lähes 200 000 ihmistä. Alan yritysten liikevaihdot ovat viimeisten kymmenen kuukauden ajalta pudonneet 80—95 %. Lomautettuina on vuoden 2020 aikana ollut 10 000 työntekijää, ja kokonaan työllistämättä on jäänyt jopa 136 000 tilapäistä työntekijää. Tapahtumateollisuuden menetysten on vuoden 2020 osalta arvioitu nousevan kokonaisuutena jopa 1,9 miljardiin euroon. Tapahtuma-ala käsittää erilaisia toimijoita niin teattereista, konserteista ja festivaaleista urheilutapahtumiin ja messuihin kuin pienempiin kyläjuhliin. Tilanne on vakava.

Tapahtuma-alan toimijat ovat maan parhaita tapahtumien järjestäjiä, ja nyt heidän osaamiseensa on luotettava. Toimialan osalta on nyt tärkeää, että siirrytään ajattelemaan, miten tapahtumien järjestäminen on turvallisesti mahdollista, eikä ajatella, miten toimintaa voidaan edelleen rajoittaa. Hallituksen toimesta on toki valmisteltu turvallisen tapahtuman periaatteet, mutta näitä ei ole riittävässä määrin huomioitu valtakunnallisista ja alueellisista koronarajoituksista päätettäessä.

Lähes vuoden kohta jatkuneen koronaepidemian aikana Kokoomuksen eduskuntaryhmän jäsenet ovat tehneet useita kirjallisia kysymyksiä sekä toimenpidealoitteita alan toimintaedellytyksistä. Ne ovat käsitelleet laajasti niin kulttuuritoimijoiden toimeentuloa ja tapahtumien järjestämismahdollisuuksia kuin kustannustuen kohdistumistakin.

Kirjallinen kysymys KK 52/2021 vp

Hallitus on, sinänsä aivan perustellusti, luonut erilaisia kompensatiomalleja, joilla alan toimijoiden vahinkoja on pyritty kattamaan. Niin opetus- ja kulttuuriministeriön kuin työ- ja elinkeinoministeriönkin kautta on jaettu suoria tukia alan toimijoille. Valitettavasti tukimallit eivät ole kohdistuneet täysin tarkoituksenmukaisesti eivätkä todelliset häviäjät ole saaneet kompensatiota menetyksistään. Hallituksen on huomioitava alan erityispiirteet vahvemmin kustannustuen jatkovalmistelussa. Suorien tukien on kannustettava ennen kaikkea siihen, että toimijat uskaltavat suunnitella tulevaa.

Kokoomuksen eduskuntaryhmän näkemyksen mukaan valtioneuvoston on valmisteltava korvausmalli, joka ottaa huomioon kaikki tartuntatautilain nojalla toteutettujen elinkeinotoiminnan rajoitusten aiheuttamat taloudelliset vahingot toimijoille.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta esitti mietinnössään (StVM 1/2021 vp) hyväksyttäväksi lausumaa, jonka mukaan valtioneuvoston on valmisteltava korvausmalli tartuntatautilakiin lisättäväksi esitetyn uuden 58 g §:n mukaisiin tilojen sulkemisesta aiheutuviin tulonmenetyksiin. Näin ollen korvausta ei edellytettäisi maksettavan tilanteissa, joissa toiminnan rajoitus on tehty tartuntatautilain muun säädöksen nojalla. Esimerkiksi erilaisia tapahtumia rajoitetaan voimassa olevan lain 58 §:n kokoontumis- ja yleisörajoituksia koskevan säännöksen nojalla.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä aikataululla hallitus aikoo valmistella exit-suunnitelman siitä, miten luodaan näkyvä tulevista kulttuuri- ja tapahtuma-alalle,

miten hallitus aikoo määritellä selkeät kriteerit sille, että tapahtumia voidaan järjestää terveysturvallisuus huomioiden ilman kategorisia rajoitustoimenpiteitä ja

milloin hallitus tuo eduskuntaan kompensatiomallin, jolla korvataan tartuntatautilain nojalla rajoitetun toiminnan aiheuttamat taloudelliset menetykset elinkeinonharjoittajille?

Kirjallinen kysymys KK 52/2021 vp

Helsingissä 19.2.2021

Paula Risikko kok
Marko Kilpi kok
Elina Lepomäki kok
Mia Laiho kok
Heikki Autto kok
Pauli Kiuru kok
Sari Sarkomaa kok
Petteri Orpo kok
Kari Tolvanen kok
Sinuhe Wallinheimo kok
Matias Marttinen kok
Jaana Pelkonen kok
Jukka Kopra kok
Sanni Grahn-Laasonen kok
Sari Multala kok
Saara-Sofia Sirén kok
Ville Kaunisto kok
Pihla Keto-Huovinen kok
Wille Rydman kok
Kalle Jokinen kok
Ruut Sjöblom kok
Kai Mykkänen kok
Janne Sankelo kok
Heikki Vestman kok
Timo Heinonen kok
Ben Zyskowitz kok
Anne-Mari Virolainen kok
Anna-Kaisa Ikonen kok
Mari-Leena Talvitie kok
Pia Kauma kok
Sofia Vikman kok